ކުރުވާހަކަ

ކަލޭގެފާން

އިބްރާހީމް ހުސެން ޤަސިމު

ހުޅުވާލެވުން ޖެހުނީ ހުއްޓަކާ
ހިތާމަކެވެ. ކައިރިން ބަޔަކު ވާހަކަ ދައްކާ
އަދު އިރުން ނަމަވެސް އެއަޑުތައް ބުނެވެ
އުކާލާފައިވާ ކަމުން ހިތާމަކުރާ އެއްޗެއް
ސޮފައް ނުވެއެވެ. ދުރުން އަނބާއާއްގެ އަޅާ
ދޮންބެއް އެނގަން ވަގަން ހިފުން ގޮވާކަރަ
ތޮޑު އަޑެއްވެސް އިވުނެވެ. ވަލިން
ހަނައަޅާ ފަންމަތިގެ މުޑުއިން އިރުގެ
ތޮދިމައް ފޫދުމުން ދިހައިރު ހިވަނި
ވިއްސާރަ ދުންޖެއްގެ ފަންމައް ނިއުލިގެން
ފައިބާ ހުނުނުވެ. މުއްމަތީ ކުރައިގެ
އުދަރުސް ތޫކަނޖެގެ މުރުހަން އޮބާ
މަންޓަރާ ވަރުމަތީ ފޮނުމާ ރާމާބާނިވެސް
އާއާއަންމީ ހައިރާން ކުރުމަނިމީ
މަންޓަރަކަނެވެ. އާއާ ކަންމަ ކަމައްވެސް
ދުނި އަމުން ދިރިގެން އަންނަ މިހަކު
ކަންކަން ދެކޭތޯ ތަމުންނެވެ.
ބަޔަމުވެފައިވާ ދުނިޔެއަކުވެ. ބަޔަމުންތާ
ކުރަމަކެވެ. މިފޮނިކަ ކަންމައްމަކާ މިއިތާ
އަޖީބުގެ މާނައިކު ކަބަހައްދެވެ؟ އާހާއަން
ނިދުނީ ހައްދެވޭ؟ ނުވަތަ ނިވެއްމީ

ހައްދެވޭ؟ އާހާ މިވަނީ ހަމަހާހަގައި ބާވައްވޭ؟
ނުވަތަ ހުވަފުނީ ދުނިޔެއައްސައި ބާވައްވޭ؟
އާހާގެ ހަންޖެހާ އައްފަދައިން އާހާގެ
ހިއްސުތަކެއްވެސް އަޅުއްސެވުވައިވަނީ
ބާވައްވޭ؟ ތޮދުވަން މަސައްކަތް
ކުރިހަމަވެސް "ތަނަން ހިތަނި
މަރިތަބު" ހާވެސް އަހާނުމިއްވެ.
އޮތްތަނަން ތޮރަސްމާ ތަތްކަންފައިވާ
ކަހަލައްވެ. އާހާ ތޮދިފޫގުނި ހަންޖެހަން
މަނަސް ފުރުވަތުއްވެ. ހަރަކާތްއްނތް
ހަމަހިމާން ތޮދިފޫމުމަކަވެ.
މިސްކަރާތްމަނޭއްގައި ގަރުނުއް ވާތްވެގެން
ދިހަވަހުން ހިވާންފުނި ގޮންދަމަވެގެ
ކަންކަމުގެ ތޮރައިން ގޮންދުރައްގެ އަޑިކަމުގެ
ތޮރައަން ނިކުމެވާ ހަންނަވެ. އާއާއަކު
ހަދާންތައްވެސް މަޖުމަޖުން އަބާރި އަންނަން
ފަށައިފިއްވެ.

...... ހިތަން އެރިއްވެ. ވަރުފައިބާ
އަތަން އެލިތާއްވެ. އެއެއްޗާ ފަހެ ...
ގަފުރާގައި އަންބާރި އަރުވައިގެން ފުނުން
ފުނަން ދިޔުންވެސް އަންނަނި އެއާބަޖެ

ކަމަކަށް ނުވެވެއެވެ. އެކަމަކު މިއަދު
ދަރުބޮސްދިއާލު ރަނގަޅީ ކޮޅުން މިސްކިތާ
ހަމަތަން ފުރާވަރުލީފުސް ލިބުނަހަރު
ލިޔަން ވަގުތުންލައި ވަރުބަލި ފިލުވާލައި
ހަދައިގެންނެވެ. ފުސްވަޔަ ފަހަރަށް
ގަބުރުސްތާނުގެ އިރުން އަވަށް ފެށި
ހިސާބުގައި އޮންނަ ވަރުކަނދު ފާހުގާ
ވަޑޭއްސާލަ ފާނަމާފުސް ހިވަން އެރިއެވެ.
ނަމަވެސް ފައިމަތީ ކަޅުކަރުމުން އަންނަނިވި
އަވަސްކަމާއި ގެވަނީ އަދިވެސް ދެއްކަ
ދުރުގައިކަން އެނގޭތީ ކަނިހިލޮވަރުދައި
ކުރިހަން ހިނގައިގަތީއެވެ. ވަޅުމަގުން
އާމަން ވައްޗާދަމުންނެވެ. ރަންބުރިކޮށްލި
މަގުން އަރައިގެން އިރުމަތީ އަވަހަށް
ގޮތްތަނަށް ދާން ކަމަށްވެ. އެންމެ ކުރުމަގެއް
ނުނުވެ. އެންމެ ހަރަވަސްކަން ކުޑަ އެންމެ
ހިތާބޮޑު މަގެވެ.

މާދުރަށް ދެވޭވަރެއް ނުވިއެވެ.
ދުރުން ގޮސްރާލި އަޅާއިކަ ވައިމަތީ
ބައްދަލިވާވައިހުރި ލިވާމަކަން ވައި
އަޅުވައްޖޭއެވެ. ތޮޅުވިސް ވައްލެވެ.
ބަންދާފާ ކިރުމައްޗަށް ވެއްޖެ ޖެހުނު ހިހި
ވަށްކޮވެ. ވަރުކަނދު ދުނިޔޭކާއިކަ ހިހި
ވަޅުމަށްވެސް އަދުހުން ފަނައިފިއެވެ.
ކަވެބައްއް ބަބުކެޓް ގަހައްވަށާ ބުރައް
ޖެހާފުމަށްވަހު ވައިމަތީ ހުރިގޮތް ފެށުމުން
ވައްސިޔަ ކޮށްލި ވައިދަނަށްވެ.
މުސްކަން އައި ބަދަލާއިކަ މިލާވައިގާ
ފަންޖަހާ ފަޅުހައްވެސް ހުޅުވި ހިހިޖެހުމުލި
ކަހަލައެވެ. ލެއްވިހާ ރަކަގެއް އުވާލުން
ނަހަނިއެވެ. އިރުވައިގެ ހިހިރުންކަމަށް
ނިމުމެއް އައީ ހުރަގޮތުން އަންނަނީ
ބުނާކަހަލައެވެ. ދުރުން އާމުގެ އެދި
ހިސާބުން ފެންނަނީ ހުސްގަޑާ
ހަދާލައިގެން ވާރޭގާ ގޮވާހިލުން ދުވެ ފުޅު
ލާލި އަލަމުންދާ ކުޅެލިން ލޮކުވެ.
ދޮންކަލަނަ އެކުލިނާ ލިމާއަށް
ބަލައިލާފައި ހިނގުމްވާލި އަދި
ހިޔާލުކުރުނެވެ. އާނާވެސް ގަދުރާގެ
އުރެސް ވާރޭގާ ގޮވާ ހިލުންނެވެ. ދަވަސް
ފުރައަސް އެޑުމުން މިއައް ދުވެވެސް ވާރޭހަން
ފިލަން ފެށުނެވެ.

ފިނިވަޔާ ބަދަލުވެފައިވާ މުސްތަން
ދޮންކަލަނގެ މަރުވެފައިވާ ހަރިގެއީ އަލުން
ފުރާނަ އެދޭ ކަކަލައެވެ.
ދެވައިކުރިހަންވެސް ލިބުނީ އިލުރު
ހިލްވަރުކާ ހަލައި ކަވެކަވެ. ވަސްކަލިސް
ބަނާދުވާސް ދާދިކައިރިން ލިހަހު އާނަހަން
ގޮވައިލާފައި "ވިއްސާރަ ގަސްޖެހު އަރާ ބަލަމީ
ވަނީއާ" ބުނެލި އަޅާނެވެ. ފުވަސްލަޔިން
ކަކުޅުޖެއްހުން ދެލި ދިއްކަށްގެންހުރި
ދޮންމަނިކެވެ. އާނާގެ ހިނިމޮޅުވުމާ ވަނި
ދަރުވަލިކެވެ. ދޮންކަލަނ އިސްއްބަލާފަ
ހިލުން އަދިވެސް ހަރުކަށްލިއެވެ. އޮވަގެމީ
ދިމާ ބަލަލިން ޗެހި ގުދުރުގެ ބާރުކަމުން
އުޖެވެސް ހިލި ފުނޫފުނޭވެގެން
ޖޫރިހުންނެވެ. ގަދުބޮލާ ލިބުން
ސިފުމުގައި ދަރުބޮސްދިއާލު ހުރިހަމަން
ލިބުނުމާވެސް ހިރާހާއެވެ.
ދެނަލާ ދުނުއްނިލެވެ. ބާރުވެވާއްލު

ގެރިއައި ބާނމާފައެވެ. ވަންދުރު
ވިޔަނޫރާ ބޯކެނެވެ. ދޮންކަމިނުގެ
ހިތާވެހިކަން ނުހުރިނަމަ ދެން
ހިތާވެހިކަމެއް ލިބެންއޮތީ މިސްކިތުގެ
ދޮރުންނެވެ. އެހިސާބަށް އެބުރިދާއިރު
މިރާ ހެންނާނާ އެވި ކަވަބުރަކަށް ވެވެއެވެ.
ހިކައިގެންނާނެ ކަވެއްނާގި ދެބައިވެއިވި
ހެއްޖާ ދުވަވާ ނިކުމި ދޮންކަމިނުވެ. އޭނާ
ދޮންކަލަނަ ބާލިނެން ދަރުބޮޑު ބޭލައިގެން
ގެނެސް ބޮއިވީ ގޭގެ އަސްކަނި ދޮރުގަނޑެވެ.
އޭނާ ބުނެޖެވެ. "ދޮންކަލަނަ ކަހަލަ
އަންހެނުނު މިއުޅުނާ މިވަރުގެ ބުރައްޗެ
އުފުއްލަން ވެއްޖެނެ ހެއްދެވޭތޯ؟" އަގައިން
ނުބުނި ނަމަވެސް ދޮންކަލަނައަން ޤޭހުނި
އޭނާ ފަހަތުން ދާނެވެ. އަދި އެގޭ
އަސްކަނި ދޮރުހޮވެސް ވަންނާނެވެ.
ދެވަނަ ކަލެއް ވެގެންނެއް ނުނެވެ.
ހަމަ އެ ކަ ނި މި އް ސާ ރަ އި ން
ހިތާވަމުމަންޖަހައިވެ. ދޮންކަމިނު ވާހަކަ
ދެއްކި ނަމަވެސް ދޮންކަލަނަ ވާހަކައެއް
ނުދައްކައެވެ. ދެއަތް އުރާލައިގެން ދުރު
ބަލަހައްޓައިގެން ތުހިވެފައި ހުރިއެވެ.
ދޮންކަމިނު ގޭތޮރުހަން ވަދާވާ
ނިކުމި ސޫފުރުދު ފުރަހަށް ހިފައިގެންނެވެ.
އުތުރުގައި ހަރުކަމުން ވެސް ހިވި ދޮންކަލަނަ
އުރާލާފާ ހެންނެވެ. ބަލާ ފުންކަދުރާ
ފޮހޮލިހި ދޮންކަމިނު އަތޮންނެވެ. ފުނު
ފޮހުމަން ޖަހާ ފުރާ ދިއްޔައްލި
ދޮންކަލަނައަށެވެ. ފާހަގައި ހިފިއިރުވެސް
ދޮންކަލަނަ ހުރި ދުރު ބަލަހައްޓައިގެންނެވެ.

ވުނު ޅާލާފައި ދޮންކަމިނަކަށް ޅާފާ
ދިއްކޮންދިޔަސް ހަތަރުކަލަ ހަމަކުރުވުމެއް
ނެތިއެވެ. ކުރިމަތިވައި ހުރި އަބަދުވެސް
ފަތަފަތް ފުނަން މަސައްކަތް ކުރާ
ކަހަލައެވެ.

"ދޮންކަލަނަ އަދިވެސް ތިހިހުރި
އަހަރެން ދެކޭ ރޮގަ އައިސް ތާދަ؟
ފަތަފަތްވެސް ފަރުވާކޮއް ދިހުން ބޮޑު."

ދޮންކަލަނަ ހިނިތުންވީއެވެ. ބަނަ
ގަތަކަނެވެ. ކޮޓު އަރުވާލާފަދި
އަންއްކާވެސް ބަލަހައްޓައިގެން ހުރި
ދުރަނެވެ. ވެހުމުނާ ފިއްސާރަ އަނެވެ.
ވޭތުވެ ބޯކަމުން ހިވަނި މަތިން ބަނޑުދާ
ބަނޑު ދަރުމާ ވެސް ތޮއްސާހެންނެވެ.
މިތާގި ކަމުގާ ހަނދަސް ތިންގަޑީގެ
ކަރުހިއްކުން ފުދި ތާދި އަވަހަކަނެވެ.
ދުރުގާވާ ގޮތިތަކާ ވެންނުހަދާ ނަމަވެސް
ކުރިމަތިވާ މަހުގެ ތަންތަން ކޮޅުވާ
ހަމަގައި މުވެސް ވަނި ފެންހުރިފައެވެ.
ދޮންކަމިނުގެ ފަން ފުރާވެން އެހެމުންދިޔަ
ފެންވެސް ކުރުދުމި ކަފިހާ ދުވަން
ފަހައިފިއެވެ. އަޖުގެހަން ބިމަށެވެ.
މަގުމައްސާ ދިމާއަށެވެ.

"ދޮންކަލަނަ ހިތާއް ނުކުރާވަ؟
ގެއަށް ވަންނަންވިސް. ކުރިގެޖެ މިންއިރަކު
ހުއްޖާމާކަން ނެތް." މިންއިރަކު
ކުރިކަޖެއިގެން ނުދިހުމީ ދޮންކަމިނު
އަދުވެސް ގޮވެ.

ދޮންކަލަނަ މިބާރުން ދަރު
ދޮކާލިއެވެ. އަތިގަސްޖެ ގިރާކޮންފާ

ގެއަންވަދީ އުދުހިގާ ޖެހެއްސާލި ކޮންވެރިން
އަންނިހެއްގެ ދައުވަތު ގަބޫލު ކުރުމުގެ
ގޮތަކުން ނޫނެވެ. ވެފާހުރި ވަރުބަލި
ފިލުވާލުމަށްޓަކައެވެ. އެނދުލިގެ ވަލުގައި
ހިފަހައްޓައިގެން އިނދެ ގޭތެރެއަށް ކަލި
ހިންގާލިއެވެ. ބޮޑުނަސް ދިވެހިވަންތަ
ގޮއްސެވެ. ގާތުވެދަތި ފެއްލަތަޖަހައި ދުނިބައި
ދަނޑުން ބިތުގަތާވައެވެ. އެތެރޭގައި
ސޮންތިޖަހައި ބޮޑުން ފަށުލާފައެވެ.

ކުޑަނަދަވާސް ހިތުދަށްބަރަ ގެއްލެވެ.
ދަސްވެއްކަތުގެ ފަތުރިއާދާ ގޮތުންތަކުގެ
އޮހާންކަމުން ބަޑާ ފޫހި ނުވެއެވެ.
ހިމޭޔަރިން ޑިބަނިވާސް ގައޮވާ
އިރުސާސް ތެލެވެ. އާދަކޮން ވަދުއެލޫ
ގެއްސް ފަދައެވެ. ގައޮވިތެއް ބޮޑުކަމުންކަން
ނޫގެއެވެ. ތެއްބައްދައިގެން އިންހިހާގެ
އަނގަ ހުވިއްޖެއެވެ. ދޫ ވިއްޔިއްޖެއެވެ.

(ނިނމޫ)